



LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2012 m. gegužės 23 d. Nr. FA-P-34-3-11
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2011-06-10 pavedimą Nr. P-34-3

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Kęstutis Tamulevičius (grupės vadovas)

Danutė Granickienė

Auditas pradėtas 2011-06-10

Auditas baigtas 2012-05-23

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti

Valstybės kontrolės interneto puslapyje

adresu www.vkontrolė.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Pastebėjimai dėl savivaldybės biudžeto programų sąmatų vykdymo ataskaitų duomenų	6
2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo	6
2.1. Dėl investicijų projekto „Ukmergės kultūros centro pastato Ukmergėje, Kauno g. 8, rekonstravimas“ vykdymo	6
2.1.1. Dėl techninio projekto parengimo paslaugų pirkimo	6
2.1.2. Dėl I ir II etapo rekonstrukcijos darbų įsigijimo	7
2.1.3. Dėl III etapo rekonstrukcijos darbų įsigijimo	8
2.2. Dėl investicijų projekto „Ukmergės Jono Basanavičiaus gimnazijos pastato Ukmergėje, J. Basanavičiaus g. 10, rekonstravimas“ vykdymo	11
2.3. Dėl investicijų projekto „Ukmergės Užupio vidurinės mokyklos pastato Ukmergėje, Linų g. 4 rekonstravimas“ vykdymo	12
2.4. Dėl statinio statybos techninės priežiūros	14
2.5. Dėl lėšų valstybinei (valstybės perduotai savivaldybėms) socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo funkcijai panaudojimo	15
2.6. Dėl patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo	15
3. Vidaus kontrolės įvertinimas	16
4. Rekomendacijos	16
Priedai	18

IŽANGA

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl biudžeto programų sąmatų vykdymo ataskaitų, valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

Audituojamas laikotarpis – 2011 metai.

Audito tikslas – teisėtumo požiūriu įvertinti: valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams 2012 metams planavimą; 2011 metų biudžeto programų sąmatų vykdymo ataskaitose pateiktus duomenis apie specialiąsias tikslines dotacijas ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Ukmergės rajono savivaldybė, adresas: Kęstučio a. 3, 20114 Ukmergė.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Algirdas Kopūstas, savivaldybės administracijai – direktorius Juozas Varžgalys, vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja Adelė Markulienė.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamos Ukmergės rajono savivaldybės 2011 metų biudžeto programų sąmatų vykdymo ataskaitos:

- Biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti vykdymo 2011 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. SB-1);
- Biudžeto išlaidų plano valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 2011 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. SB-2);
- Biudžeto išlaidų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti vykdymo 2011 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. SB-3).

Savivaldybei 2011 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu¹ buvo patvirtinta 51 762,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų: 21 709,3 tūkst. Lt valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, 27 905,0 tūkst. Lt mokinio krepšeliui finansuoti; 2 148,4 tūkst. Lt iš apskričių perduotoms įstaigoms išlaikyti. Iš viso savivaldybė gavo 49 825,8 tūkst. Lt valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų, o panaudojo 49 553,4 tūkst. Lt; 272,4 tūkst. Lt nepanaudotų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų lėšų grąžino į valstybės biudžetą.

Specialiosios tikslinės dotacijos lėšos savivaldybės tarybos sprendimu² paskirstytos 40-iai asignavimų valdytojų savivaldybės programoms vykdyti.

Savivaldybei pagal sudarytas su valstybės institucijomis / įstaigomis finansavimo sutartis iš viso skirta 18 974,1 tūkst. Lt valstybės investicijų ir kitoms programoms ir priemonėms vykdyti. Savivaldybė 2011 m. gavo 18 973,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų, panaudojo 18 779,0 tūkst. Lt (žr. 1 priedą).

Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybei nuosavybės teise priklausančio turto likutinė vertė 2011 m. gruodžio 31 d. buvo 42 652,6 tūkst. Lt.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad savivaldybės biudžeto programų sąmatų vykdymo 2011 metų ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir patikėjimo teise valdomas turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

¹ Lietuvos Respublikos 2011 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2010-12-09 Nr. XI-1210, 4 ir 5 priedėliai.

² Savivaldybės tarybos 2011-02-17 sprendimas Nr. 7-33.

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra ir nuoseklios peržiūros testai (kontrolės aplinkos tyrimas);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Taip pat buvo vertinama, kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų ir kt. Teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų 2012 metams planavimas.

Atliktos svarbiausių audito sričių (mokinio krepšelio ir valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų; socialinių išmokų, kompensacijų, socialinių paslaugų ir socialinės paramos mokiniams išlaidų; išlaidų kapitalo investicijoms; savivaldybės valdomo patikėjimo teise turto, priklausančio valstybei nuosavybės teise) mažos arba vidutinės apimties savarankiškos audito procedūros. Be to, atliktos lėšų kapitalo investicijoms finansuoti, savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybei nuosavybės teise priklausančio turto, pirkimo sutarčių vykdymo savarankiškos audito procedūros. Tam buvo atrinkti visumą geriausiai reprezentavę audito pavyzdžiai. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis, ir pasekmes.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl savivaldybės biudžeto programų sąmatų vykdymo ataskaitų duomenų

Atlikę audito procedūras savivaldybės 2011 metų biudžeto programų sąmatų vykdymo ataskaitose reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme.

2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo

2.1. Dėl investicijų projekto „Ukmergės kultūros centro pastato Ukmergėje, Kauno g. 8, rekonstravimas“ vykdymo

Savivaldybės administracija 2007–2011 metais vykdė investicijų projektą „Ukmergės kultūros centro pastato Ukmergėje, Kauno g. 8, rekonstravimas“. Jam vykdyti Vyriausybės nutarimais³ ir lėšų naudojimo sutartimis⁴ skirta 3 751 tūkst. Lt, o panaudota 3 750,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų.

Pastato rekonstrukcijos darbai buvo vykdomi trimis etapais. I ir II etapų darbai atlikti pagal 2007-03-30 sutartį⁵ parengtą techninį projektą, o III – pagal 2009-08-19 sutartį⁶ parengtą techninį projektą.

2.1.1. Dėl techninio projekto parengimo paslaugų pirkimo

Savivaldybės biudžetinė įstaiga Kultūros centras pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo⁷ 14 straipsnio 1 dalį, nes 2007-03-30 sudarė sutartį Nr. 20060330/TP1 dėl techninio projekto rengimo už 63 tūkst. Lt (be PVM) be savivaldybės administracijos suteiktų įgaliojimų. Savivaldybės administracija pažeidė šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalį, nes pirkimo sutartį privalėjo sudaryti pati.

Kultūros centras administracijos įgaliojimu⁸ 2007-03-13 atliko viso centro pastato rekonstravimo techninio projekto parengimo paslaugų pirkimą įprastos komercinės praktikos būdu. Centras atliko ne tik viešojo pirkimo procedūras, bet sudarė minėtą 2007-03-30 sutartį dėl techninio projekto parengimo, neturėdamas savivaldybės administracijos įgaliojimų. Įgaliotoji perkančioji organizacija gali organizuoti pirkimą ir atlikti pirkimo procedūras tik iki sudarant pirkimo sutartį.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2007-01-24 Nr. 146, 2008-01-30 Nr. 105, 2009-01-21 Nr. 51.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, skirtų savivaldybės investicijų projektams įgyvendinti, pervedimo sutartys: 2010-06-10 Nr. ST-45-37/20-383 ir 2011-03-23 Nr. ST-45-12/20-196.

⁵ Sutartis dėl techninio projekto parengimo Nr. 20060330/TP1.

⁶ Statybos rangos ir projektavimo darbų sutartis, 2009-08-19 Nr. 20-466, vertė – 899,7 Lt.

⁷ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 Nr. X-471 redakcija).

⁸ Ukmergės savivaldybės administracijos direktoriaus 2007-02-06 įsakymas Nr. 13-172 „Dėl organizatoriaus skyrimo vykdant paslaugų pirkimus“.

Kultūros centras, atlikdamas pirkimo procedūras, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo⁹ 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą viešųjų pirkimų skaidrumo principą, 18 straipsnio 8 dalies reikalavimus, taip pat nepasiekė 3 straipsnio 2 dalyje numatyto viešųjų pirkimų tikslo (sudaryti pirkimo sutartį, vadovaujantis įstatymo reikalavimais ir siekti racionalaus viešiesiems pirkimams skirtų lėšų panaudojimo), nes, pasibaigus sutartyje nustatytam terminui¹⁰, 2008-10-06 sudarė sutarties priedą Nr. 2. Juo iš esmės pakeitė perkamų paslaugų apimtį – sutarties objektą¹¹, o perkamų paslaugų kainą nustatė ne viešojo pirkimo būdu (paslaugų kainą sumažino nuo 63 tūkst. Lt iki 60 tūkst. Lt (be PVM), arba 4,76 proc.). Pakeitimai padaryti be Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, Kultūros centrui 2008 m. atsisakius dalies projektavimo paslaugų, savivaldybės administracija 2009 m. įsigijo III etapo centro pastato techninio projekto parengimo paslaugas už 46,6 tūkst. Lt (be PVM), kurių didžiąją dalį sudarė sutarties priedu Nr. 2 atsisakytos paslaugos. Taigi, atsisakyta dalies techninio projekto parengimo paslaugų, o vėliau jos įsigytos brangiau.

Savivaldybės administracija pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes būdama perkančioji organizacija nesudarė pirkimo sutarties dėl techninio projekto rengimo.

Kultūros centras, atlikdamas techninio projekto rengimo paslaugų pirkimą ir sudarydamas sutartis, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes:

- sudarė sutartį šioms paslaugoms įsigyti 2007 m., nors galėjo atlikti pirkimo procedūras tik iki pirkimo sutarties sudarymo;
 - pasibaigus sutartyje nustatytam terminui, 2008 m. sutarties priedu iš esmės pakeitė perkamų paslaugų apimtį – sutarties objektą, o perkamų paslaugų kainą nustatė ne viešojo pirkimo būdu. Sutartį pakeitė be Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo.
- Atsisakytos techninio projekto parengimo paslaugos vėliau įsigytos brangiau.

2.1.2. Dėl I ir II etapo rekonstrukcijos darbų įsigijimo

Savivaldybės administracija, atlikusi pirkimus supaprastinto atvirojo konkurso būdu, sudarė statybos rangos sutartis¹² ir už 1 800,0 tūkst. Lt įsigijo Kultūros centro pastato I ir II etapo rekonstrukcijos darbus. Administracija, vykdydama viešuosius pirkimus ir sudarydama šias sutartis, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo:

⁹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2008-07-03 Nr. X-1673 redakcija.

¹⁰ Pagal sutarties Nr. 20060330/TP1 2.1 punktą projektas turėjo būti parengtas iki 2007-05-30.

¹¹ 2008-10-06 sutarties priedu Nr. 2 atsisakyta projektavimo užduotyje nurodytų vandentiekio magistralės trasos, gaisrinio vandentiekio bei vandentiekio ir nuotekų šalinimo sistemos pakeitimo, vėdinimo ir kondicionavimo sistemos įrengimo, sceninės įrangos bei scenos grindų remonto, drenažo aplink pastatą įrengimo, nuograndos remonto, įgarsinimo, apšvietimo bei kino aparatūros įdiegimo ir skydų išdėstymo atnaujinimo darbų, sumažino kai kurių kitų darbų apimtį.

¹² Statybos rangos sutartis, 2007-08-31 Nr. 2007/08/31/C/20-518, vertė – 907,2 tūkst. Lt; statybos rangos sutartis 2008-06-13 Nr. 40-465, vertė – 821,6 tūkst. Lt.

- 18 straipsnio 6 dalies 3 punktą¹³ ir Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu¹⁴ patvirtintos Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos 4 punktą, nes sutartyse¹⁵ numatė užsakovo rezervą (10 proc. statybos montavimo darbų) sutartyje nenumatytiems darbams atlikti, tačiau šiems darbams nenustatė kainodaros taisyklių;
- 18 straipsnio 6 dalies 11 punktą¹⁶, nes pakeitė statybos rangos sutartyse nustatytas pirkimo sąlygas (pakeitė sutartyse numatytus darbus į kitus darbus už 166,6 tūkst. Lt)¹⁷, nors tuo metu galiojusios įstatymo¹⁸ nuostatos draudė jas keisti;
- 18 straipsnio 8 dalį¹⁹, nes 2008-09-15–2008-11-30 laikotarpiu pakeitė sutartyje²⁰ nustatytas pirkimo sąlygas (atsisakė dalies sutartyje numatytų darbų už 27,4 tūkst. Lt²¹ ir pakeitė juos kitais sutartyje nenumatytais darbais), tačiau nesikreipė į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl sutikimo šiems pakeitimams atlikti; taip pat pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo²² 85 straipsnio 1 ir 3 dalį, nes pakeistus ir kitus papildomus darbus už 98,7 tūkst. Lt įsigijo iš esamo rangovo be viešųjų pirkimų procedūrų;
- 86 straipsnio 1 dalį²³, nes papildomus darbus iš užsakovo rezervo už 157,2 tūkst. Lt ir sutartyse nenumatytus darbus už 166,6 tūkst. Lt įsigijo iš esamo rangovo be viešųjų pirkimų procedūrų.

Savivaldybės administracija, įsigydama Kultūros centro I ir II etapų rekonstrukcijos darbus, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes rangos sutartyse nenumatė užsakovo rezervo naudojimo kainodaros taisyklių, o vykdydama sutartis pakeitė pirkimo sąlygas ir įsigijo už 157,2 tūkst. Lt papildomų darbų iš užsakovo rezervo ir už 265,3 tūkst. Lt kitus, sutartyje nenumatytus, darbus be viešųjų pirkimų procedūrų.

2.1.3. Dėl III etapo rekonstrukcijos darbų įsigijimo

Savivaldybės administracija 2009–2011 m. sudarė su tuo pačiu tiekėju tris sutartis²⁴, pagal kurias už 1 950,7 tūkst. Lt įsigijo Kultūros centro pastato III etapo rekonstrukcijos darbus. Vykdydama šių darbų pirkimus (2009, 2010 ir 2011 m.), administracija pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo:

- 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą skaidrumo principą ir 9 straipsnio 2 dalį²⁵, kad perkančioji organizacija neturi teisės skaidyti pirkimo, jeigu taip galėtų būti išvengta šio įstatymo nustatytos pirkimų tvarkos, taip pat 9 straipsnio 3 ir 4 dalis, nes nepagrįstai suskaidė darbų, atliekamų pagal tą

¹³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-471 redakcija.

¹⁴ 2003-02-25 įsakymas Nr. 1S-21 „Dėl Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainodaros nustatymo metodikos patvirtinimo“ (redakcijos: 2006-02-02 Nr. 1S-10 ir 2008-01-11 Nr. 1S-1).

¹⁵ Statybos rangos sutartys: 2007-08-31 Nr. 2007/08/31/C/20-518, 2008-06-13 Nr. 40-465.

¹⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-471 redakcija.

¹⁷ Sienų šiltinimo mineraline vata ir tualetų įrengimo darbai pakeisti į sienų šiltinimo polistireno plokštėmis ir įėjimo laiptų įrengimo darbus.

¹⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-471 redakcija.

¹⁹ Ten pat, 2008-07-03 Nr. X-1673 redakcija.

²⁰ Statybos rangos sutartis, 2008-06-13 Nr. 40-465.

²¹ Lifto platformos įrengimo ir lubų dažymo darbus pakeitė į pakabinamų lubų įrengimo darbus.

²² Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2008-07-03 Nr. X-1673 redakcija.

²³ Ten pat, 2005-12-22 Nr. X-471 redakcija.

²⁴ Statybos rangos sutartis, 2009-08-19 Nr. 20-466; rekonstrukcijos rangos darbų sutartis, 2010-08-23 Nr. 20-631, vertė – 601,3 tūkst. Lt; rangos darbų sutartis, 2011-05-25 Nr. 20-349, vertė – 449,9 tūkst. Lt.

²⁵ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-471 redakcija.

patį techninį projektą (vertė 13 372,9 tūkst. Lt), pirkimus ir kiekvienai daliai parinko netinkamą pirkimo būdą – apklausą;

- 85 straipsnio 2²⁶ ir 3 dalis²⁷, nes pasirinko netinkamus pirkimo būdus, taip pažeidė administracijos direktoriaus patvirtintose Viešųjų pirkimų taisyklėse²⁸ nustatytą supaprastintų viešųjų pirkimų vykdymo tvarką.

Pažymėtina, kad Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus patvirtintos Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodikos²⁹ 23 punkte nustatyta, kad darbų pirkimo vertė yra visų dėl to paties objekto sudaromų darbų pirkimo sutarčių, nesvarbu per kokį laikotarpį jos bus sudaromos (pvz., darbai vykdomi etapais), verčių suma, o pagal 28 punktą tais atvejais, kai perkami darbai yra suskirstyti į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, pirkimo vertė yra tų pirkimų numatomų verčių suma.

Savivaldybės administracija sudarydama ir vykdydama statybos rangos darbų sutartis³⁰ pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo:

- 18 straipsnio 6 dalies 3 punktą³¹ ir Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu³² patvirtintos Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos 4 punktą, nes sutartyje³³ numatė užsakovo rezervą (10 proc. statybos montavimo darbų) sutartyje nenumatytiems darbams atlikti, tačiau šiems darbams nenustatė kainodaros taisyklių;

- Viešųjų pirkimų įstatymo 85 straipsnio 1 ir 2 dalį³⁴, savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų taisyklių³⁵ 4 punktus, nes papildomi darbai iš užsakovo rezervo už 131,1 tūkst. Lt ir sutartyse nenumatyti darbai už 20,5 tūkst. Lt buvo įsigyti iš esamo rangovo be viešųjų pirkimų procedūrų.

Vertindami 2009 m. atliktų statybos darbų teisėtumą ir teisingumą, negalėjome palyginti sutartyje³⁶ numatytų ir atliktų darbų aktuose nurodytų darbų kiekių ir kainų, nes savivaldybės administracija audito metu nepateikė sutarties priedo Nr. 2 (pastato statybos sąmatos). Todėl negalėjome įvertinti, ar 899,7 tūkst. Lt 2009 m. buvo apmokėta rangovui pagal sutarties sąlygas.

Savivaldybės administracija informavo³⁷, kad 2009 metais statybos darbai buvo vykdomi pagal rengiamą projektinę dokumentaciją, pateiktą užduotį ir detalias lokalias sąmatas.

²⁶ Ten pat, 2009-07-22 Nr. XI-395 redakcija.

²⁷ Ten pat, 2008-07-03 Nr. X-1673 redakcija.

²⁸ Ukmergės savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai 2008-10-08 Nr. 13-960 ir 2010-06-10 Nr. 13-642, 4 ir 124 p.

²⁹ 2003-02-26 įsakymas Nr. 1S-26 „Dėl numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (2008-09-04 Nr. 1S-82 redakcija).

³⁰ Statybos rangos sutartis, 2009-08-19 Nr. 20-466; rekonstrukcijos rangos darbų sutartis, 2010-08-23 Nr. 20-631; rangos darbų sutartis, 2011-05-25 Nr. 20-34

³¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2008-07-03 Nr. X-1673 redakcija.

³² 2003-02-25 įsakymas Nr. 1S-21 (2008-09-10 Nr. 1S-89 redakcija).

³³ Statybos rangos sutartis, 2009-08-19 Nr. 20-466.

³⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2009-07-22 Nr. XI-395 redakcija.

³⁵ Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai: 2008-10-08 Nr. 13-960 ir 2010-06-10 Nr. 13-642.

³⁶ Statybos rangos sutartis, 2009-08-19 Nr. 20-466.

³⁷ 2012-03-13 raštas Nr. (38)-18-631 „Dėl audito metu nustatytų neatitikimų paaiškinimo“.

Savivaldybės administracija pažeidė aplinkos ministro įsakymu³⁸ patvirtinto Statybos techninio reglamento 18 punktą, nes rekonstrukcijos darbus vykdė be statybos darbų projekcinės dokumentacijos. Nustatyta, kad projekcinė dokumentacija buvo parengta tik 2010 m. liepos mėn.

Savivaldybės administracija rangovui už projekcinės dokumentacijos parengimo paslaugas pagal 2009 m. rugpjūčio, spalio ir lapkričio mėnesių atliktų darbų aktus apmokėjo visą sutartyje nurodytą sumą – 55,5 tūkst. Lt, nors techninis projektas bendrosios ekspertizės aktu buvo patvirtintas tik 2010 m. rugpjūčio mėn.

Be to, savivaldybės administracija pažeidė Statybos įstatymo³⁹ 23 straipsnį, nes Kultūros centro rekonstrukcijos darbus 2009 m. vykdė be statybos darbų leidimo. Pažymėtina, kad statybos leidimas statinio rekonstravimui buvo išduotas 2010-09-16.

2009 metais vykdant Kultūros centro III etapo rekonstrukcijos darbų sutartį⁴⁰ rangovui buvo apmokėta už neatliktus darbus:

– Spalio, lapkričio ir gruodžio mėn. atliktų darbų aktuose du kartus nurodyti tų pačių patalpų⁴¹ apdailos darbai. Dalyvaujant administracijos atstovui, apžiūrėję ir palyginę minėtas patalpas su techninio projekto duomenimis (II aukšto brėžiniu) įsitikinome, kad atliktų darbų aktuose tie patys darbai įkainoti du kartus. Todėl savivaldybės administracija neteisėtai rangovui apmokėjo 51 305,21 Lt per daug už neatliktus darbus.

– Rugsėjo, spalio ir lapkričio mėn. atliktų darbų aktuose nurodyta, kad putų polistireno plokštėmis šiltinta 1 306 m² centro pastato sienų. Atlikus matavimus nustatyta, kad faktiškai šiltinta 909,4 m² sienų, arba 396,6 m² mažiau, negu buvo nurodyta atliktų darbų aktuose (žr. 2 priedą). Aktuose nurodytas nepagrįstai didesnis šiltintų sienų plotas, todėl savivaldybės administracija neteisėtai apmokėjo rangovui 59 433,18 Lt už neatliktus darbus (žr. 3 priedą).

Savivaldybės administracija, įsigydama Kultūros centro III etapo rekonstrukcijos darbus, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes:

– pasirinko netinkamus pirkimo būdus, nepagrįstai suskaidė darbų, atliekamų pagal tą patį techninį projektą, pirkimus;

– sutartyse nenumatė užsakovo rezervo naudojimo kainodaros taisyklių, įsigijo už 131,1 tūkst. Lt papildomų darbų iš užsakovo rezervo ir už 20,5 tūkst. Lt kitų, sutartyje nenumatytų, darbų be viešųjų pirkimų procedūrų.

Negalėjome įvertinti, ar 2009 m. už III etapo rekonstrukcijos darbus 899,7 tūkst. Lt buvo apmokėta pagal sutarties sąlygas, nes savivaldybės administracija nepateikė

³⁸ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002-04-30 įsakymas Nr. 211 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.08.02:2002 „Statybos darbai“ patvirtinimo“ (2008-10-27 Nr. D1-566 redakcija).

³⁹ Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996-03-19 Nr. I-1240 (2001-11-08 Nr. IX-583 redakcija), 23 str. 1 d. (2006-10-17 Nr. X-857 redakcija).

⁴⁰ Statybos rangos sutartis, 2009-08-19 Nr. 20-466.

⁴¹ Parodų salė 2-07, darbo kambarys 2-13, darbo kambarys 2-22.

sutarties priedo (detalių darbų sąmatų), todėl neturėjome galimybės palyginti atliktų darbų aktuose nurodytų darbų kiekio ir kainų su sutartyje numatytais.

Savivaldybės administracija 2009 m. neteisėtai apmokėjo rangovui 110 738,39 Lt per daug už III etapo neatliktus darbus, nes atliktų darbų aktuose nepagrįstai buvo du kartus nurodyti tų pačių patalpų apdailos darbai ir 396,6 m² didesnis šiltintų sienų plotas.

Savivaldybės administracija pažeidė Statybos įstatymo 23 straipsnį, nes rekonstrukcijos darbus 2009 m. vykdė be statybos darbų leidimo ir projektinės dokumentacijos.

2.2. Dėl investicijų projekto „Ukmergės Jono Basanavičiaus gimnazijos pastato Ukmergėje, J. Basanavičiaus g. 10, rekonstravimas“ vykdymo

Projektui įgyvendinti 2007–2011 metais savivaldybės administracija gavo 1 127,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų pagal Vyriausybės nutarimus⁴² ir lėšų naudojimo sutartis⁴³ ir panaudojo 1 127,0 tūkst. Lt.

Savivaldybės administracija, 2007–2011 m. laikotarpiu vykdydama rekonstrukcijos darbų viešuosius pirkimus, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą skaidrumo principą ir 9 straipsnio 2 dalį⁴⁴, kad perkančioji organizacija neturi teisės skaidyti pirkimo, jeigu taip galėtų būti išvengta šio įstatymo nustatytos pirkimų tvarkos, taip pat 9 straipsnio 3 ir 4 dalis, nes nepagrįstai suskaidė darbus, atliekamų pagal tą patį techninį projektą (jo vertė 5 756,8 tūkst. Lt), pirkimus ir kiekvienai daliai pasirinko netinkamą pirkimo būdą – apklausą. Pasirinkdama netinkamą pirkimo būdą 2009 ir 2011 metais administracija taip pat pažeidė savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintose Viešųjų pirkimų taisyklėse⁴⁵ nustatytą supaprastintų viešųjų pirkimų vykdymo tvarką ir Viešųjų pirkimų įstatymo 85 straipsnio 2 dalį⁴⁶ ir 3 dalį⁴⁷, kad perkančioji organizacija supaprastintus pirkimus vykdo pagal savo patvirtintas taisykles. Atlikus pirkimus su tuo pačiu tiekėju buvo sudarytos keturios sutartys⁴⁸.

Savivaldybės administracija vykdydama statybos rangos sutartis⁴⁹ pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo:

- 18 straipsnio 6 dalies 3 punktą⁵⁰ ir Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-02-25 įsakymu⁵¹ patvirtintos Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo

⁴² Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2007-04-11 Nr. 349, 2008-04-29 Nr. 424, 2009-01-21 Nr. 51.

⁴³ Lėšų naudojimo sutartys: 2010-05-05 Nr. C-245/20-292 ir 2011-03-23 Nr. 20-186.

⁴⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-471 redakcija.

⁴⁵ Įsakymai: 2008-10-08 Nr. 13-960 ir 2010-06-10 Nr. 13-642.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2009-07-22 Nr. XI-395 redakcija.

⁴⁷ Ten pat, 2008-07-03 Nr. X-1673 redakcija.

⁴⁸ Statybos rangos sutartis, 2007-06-21 Nr. S-45/20-378, vertė 330,0 tūkst. Lt; statybos rangos sutartis, 2008-08-20 Nr. S-86/20-739, vertė 27,0 tūkst. Lt; statybos rangos sutartis, 2009-04-06 Nr. 20-198, vertė 400,0 tūkst. Lt; rangos darbų sutartis, 2011-04-29 Nr. 20-264, vertė 249,4 tūkst. Lt.

⁴⁹ Statybos rangos sutartys: 2007-06-21 Nr. S-45/20-378 ir 2009-04-06 Nr. 20-198.

metodikos 4 punktą, nes sutartyje⁵² numatė užsakovo rezervą (10 proc. statybos montavimo darbų) nenumatytiems darbams atlikti, tačiau šiems darbams nenustatė kainodaros taisyklių.

- 86 straipsnio 1 dalį⁵³, nes papildomus darbus už 29,9 tūkst. Lt iš užsakovo rezervo ir sutartyse nenumatytus (langų keitimo) darbus už 137,8 tūkst. Lt įsigijo iš esamo rangovo be viešųjų pirkimų procedūrų.

- 18 straipsnio 8 dalį⁵⁴, nes negavusi Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo pakeitė sutarties⁵⁵ sąlygas: sudarė sutarties papildymą⁵⁶, kuriuo padidino sutarties kainą 62,7 tūkst. Lt ir pakeitė darbų atlikimo terminą; dalį sutartyje numatytų (cokolio šiltinimo) darbų pakeitė kitais, sutartyje nenumatytais, (cokolio apdailos) darbais už 24,6 tūkst. Lt; perskaičiavo sutarties kainai nustatytą pridėtinės vertės mokestį (2010 m. liepos ir rugpjūčio mėn.), nors toks mokesčių perskaičiavimas nebuvo nurodytas sutartyje ir pirkimo sąlygose, todėl sutarties kaina padidėjo 3 tūkst. Lt;.

- 85 straipsnio 1 ir 2 dalį⁵⁷, nes sutartyje nenumatytus (cokolio apdailos) darbus už 24,6 tūkst. Lt įsigijo iš esamo rangovo be viešųjų pirkimų procedūrų.

Savivaldybės administracija, įsigydama Ukmergės Jono Basanavičiaus gimnazijos rekonstrukcijos darbus, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes:

- pasirinko netinkamus pirkimo būdus, nepagrįstai suskaidė pirkimus darbų, atliekamų pagal tą patį techninį projektą,
- sutartyse nenumatė užsakovo rezervo naudojimo kainodaros taisyklių,
- negavusi Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo pakeitė sutarties sąlygas,
- įsigijo už 29,9 tūkst. Lt papildomų darbų iš užsakovo rezervo ir už 162,4 tūkst. Lt kitų, sutartyje nenumatytų, darbų be viešųjų pirkimų procedūrų.

2.3. Dėl investicijų projekto „Ukmergės Užupio vidurinės mokyklos pastato Ukmergėje, Linų g. 4 rekonstravimas“ vykdymo

Projektui įgyvendinti 2007–2011 m. pagal Vyriausybės nutarimus⁵⁸ ir lėšų naudojimo sutartis⁵⁹ savivaldybės administracija gavo 2 440 tūkst. Lt, o panaudojo 2 439,9 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų.

Savivaldybės administracija 2010 ir 2011 metais, vykdydama Užupio vidurinės mokyklos patalpų rekonstrukcijos darbų pirkimus, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo⁶⁰ 3 straipsnio 1 dalyje

⁵⁰ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-471 redakcija.

⁵¹ 2003-02-25 įsakymas Nr. 1S-21 (2006-02-02 Nr. 1S-10 redakcija).

⁵² Statybos rangos sutartis, 2007-06-21 Nr. S-45/20-378.

⁵³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-471 redakcija.

⁵⁴ Ten pat, 2008-07-03 Nr. X-1673 redakcija.

⁵⁵ 2009-04-06 statybos rangos sutartis Nr. 20-198.

⁵⁶ 2009-09-17 papildymas Nr. 1, vertė - 62,7 tūkst. Lt.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2008-07-03 Nr. X-1673 redakcija.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2007-01-24 Nr. 146, 2008-01-30 Nr. 105, 2009-01-21 Nr. 51; lėšų naudojimo sutartys 2010-05-10 Nr. S-245/20-292, 2011-03-23 Nr. 20-186.

⁵⁹ Lėšų naudojimo sutartys: 2010-05-10 Nr. S-245/20-292, 2011-03-23 Nr. 20-186.

⁶⁰ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-471 redakcija.

įtvirtintą skaidrumo principą ir neužtikrino, kad būtų laikomasi 9 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių, nes nepagrįstai suskaidė darbų, atliekamų pagal tą patį techninį projektą (projekto vertė 6 421,0 tūkst. Lt) pirkimus ir kiekvienai daliai parinko netinkamą pirkimo būdą - apklausą. Administracija pasirinkdama netinkamą pirkimo būdą 2011 metais taip pat pažeidė savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu⁶¹ patvirtintose Viešųjų pirkimų taisyklėse⁶² nustatytą supaprastintų viešųjų pirkimų vykdymo tvarką ir Viešųjų pirkimų įstatymo 85 straipsnio 2 dalį⁶³, kad perkančioji organizacija supaprastintus pirkimus vykdo pagal savo patvirtintas taisykles. Atlikus pirkimus, rekonstrukcijos darbams atlikti su tuo pačiu tiekėju buvo sudarytos trys sutartys⁶⁴.

Savivaldybės administracija, sudarydama ir vykdydama statybos rangos sutartį⁶⁵, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo⁶⁶:

- 18 straipsnio 3 dalį, nes sutarties 2.1 punkte nurodė 2,5 tūkst. Lt didesnę kainą, nei nurodyta laimėjusio tiekėjo pasiūlyme;
- 18 straipsnio 6 dalies 3 punktą ir Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu⁶⁷ patvirtintos Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos 4 punktą, nes sutartyje numatė užsakovo rezervą (10 proc. statybos montavimo darbų) nenumatytiems darbams atlikti, tačiau šiems darbams nenustatė kainodaros taisyklių;
- 18 straipsnio 6 dalies 11 punktą, nes pakeitė statybos rangos sutartyje nustatytas pirkimo sąlygas (pakeitė sutartyse numatytus darbus (bendrabučio pastato rekonstrukcija, elektros, apdailos darbai) į sutartyje nenumatytus (sporto salės apdailos, kabinetų remonto) už 467,8 tūkst. Lt), nors tuo metu galiojusios įstatymo nuostatos draudė keisti sutarties sąlygas;
- 86 straipsnio 1 dalį, nes papildomus darbus už 129,1 tūkst. Lt iš užsakovo rezervo ir sutartyje nenumatytus darbus už 467,8 tūkst. Lt įsigijo iš esamo rangovo be viešųjų pirkimų procedūrų.

Savivaldybės administracija, įsigydama Užupio vidurinės mokyklos rekonstrukcijos darbus, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes:

- pasirinko netinkamus pirkimo būdus, nepagrįstai suskaidė darbų, atliekamų pagal tą patį techninį projektą, pirkimus;
- 2007 m. sudarytoje sutartyje nenumatė užsakovo rezervo naudojimo kainodaros taisyklių, pakeitė vykdomos sutarties sąlygas, už 129,1 tūkst. Lt įsigijo papildomų darbų iš užsakovo rezervo ir už 467,8 tūkst. Lt kitų, sutartyje nenumatytų, darbų be viešųjų pirkimų procedūrų.

⁶¹ 2010-06-10 įsakymas Nr. 13-642.

⁶² Viešųjų pirkimo taisyklių, patvirtintų 2010-06-10 įsakymu Nr. 13-642, 4 ir 124 p.

⁶³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2009-07-22 Nr. XI-395 redakcija.

⁶⁴ 2007-06-29 Nr. 20-393, vertė 3 950,1 tūkst. Lt; 2010-06-22 Nr. S-26/20-415A, vertė 243,4 tūkst. Lt; 2011-04-29 Nr. 20-263, vertė 249,9 tūkst. Lt.

⁶⁵ Statybos rangos sutartis, 2007-06-29 Nr. 20-393.

⁶⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-471 redakcija.

⁶⁷ 2003-02-25 įsakymas Nr. 1S-21 (2006-02-02 Nr. 1S-10 redakcija).

2.4. Dėl statinio statybos techninės priežiūros

Savivaldybės administracija įsakymais ar kitais tvarkomaisiais dokumentais nepaskyrė statybos techninio prižiūrėtojo konkreitiems rekonstruojamiems statiniams, todėl pažeidė aplinkos ministro įsakymu⁶⁸ patvirtinto STR „Statinio statybos techninė priežiūra“ 17 ir 20.2 punktus.

Vertinant investicijų projektų vykdymą nustatyta, kad didžiąją dalį atliktų darbų aktų 2007–2011 metais pasirašė Ūkio skyriaus vedėjo pavaduotojas (kai kuriais atvejais skyriaus vedėjas) ir rangovo atsakingi asmenys. Savivaldybės administracija informavo⁶⁹, kad techninė priežiūra buvo vykdoma pagal pareigybių aprašymus arba pavedus įsakymais, tačiau nepateikė visų administracijos direktoriaus įsakymų⁷⁰ dėl investicinių projektų statinių statybos techninio prižiūrėtojo skyrimo. Pažymėtina, kad Ūkio skyriaus nuostatuose⁷¹, skyriaus vedėjo ir pavaduotojo pareigybių aprašymuose nenurodyta statinių statybos techninės priežiūros funkcija. Audito metu nustatyti sutarčių vykdymo pažeidimai rodo, kad techninė priežiūra kai kuriais atvejais buvo atliekama netinkamai. Todėl yra rizika, kad savivaldybės administracija, nepaskyrusi darbuotojų atlikti konkretauro objekto techninę priežiūrą, neturės galimybės patraukti netinkamai pareigas atlikusius darbuotojus drausminėn ir tarnybinėn atsakomybėn ar pritaikyti kitas teisinės atsakomybės rūšis.

Savivaldybės administracija pažeidė aplinkos ministro įsakymu patvirtinto STR „Statinio statybos techninė priežiūra“ 17 ir 20.2. punktus, nes įsakymais ar kitais tvarkomaisiais dokumentais nepaskyrė investicijų projektų statybos techninio prižiūrėtojo. Netinkamai atlikus techninę priežiūrą yra rizika, kad savivaldybės administracija neturės galimybės patraukti netinkamai pareigas atlikusius darbuotojus drausminėn ir tarnybinėn atsakomybėn ar pritaikyti kitas teisinės atsakomybės rūšis.

Pažymėtina, kad, Valstybės kontrolei rekomendavus, savivaldybės administracijos direktorius 2012-05-15 įsakymu⁷² pavedė Teritorijų planavimo ir statybos skyriaus vedėjo pavaduotojui vykdyti Ukmergės kultūros centro rekonstrukcijos darbų techninę priežiūrą.

⁶⁸ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002-04-15 įsakymas Nr. 179 „Dėl statybos techninių reglamentų STR 1.09.04:2002 „Statinio projekto vykdymo priežiūra“ ir STR 1.09.05:2002 „Statinio statybos techninė priežiūra“ patvirtinimo“.

⁶⁹ 2012-03-13 raštas Nr. (3.8)-18-631 „Dėl audito metu nustatytų neatitikimų paaiškinimo“.

⁷⁰ Pateiktas tik administracijos direktoriaus 2008-03-20 įsakymas Nr. 13-326 „Dėl techninės priežiūros vykdymo“.

⁷¹ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2009-01-09 įsakymas Nr. 13-28 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės administracijos savivaldybės ūkio skyriaus nuostatų patvirtinimo“.

⁷² Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-05-15 įsakymas Nr. 13-565 „Dėl pavedimo Piotru Grigorjevui“.

2.5. Dėl lėšų valstybinei (valstybės perduotai savivaldybėms) socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo funkcijai panaudojimo

Savivaldybės administracija pažeidė Biudžeto sandaros įstatymo⁷³ 5 straipsnio 1 dalies 7 punktą⁷⁴ ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu⁷⁵ patvirtinto Valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms administruoti, naudojimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašo 8 punkto nuostatas. Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėjo pavaduotojo darbo užmokestis ir soc. draudimo įmokos (30 procentų dalis) ir skyriaus vedėjo priemoka (20 proc. prie tarnybinio atlyginimo už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą) apskaičiuota vadovaujantis administracijos direktoriaus įsakymais⁷⁶. Šių asmenų pareigybių aprašymuose nenumatytos atitinkamos socialinės paramos administravimo funkcijos, taigi nesivadovauta aprašu⁷⁷. Taip 2011 m. iš specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo administravimui, 19 952,30 Lt (15 233,15 Lt darbo užmokesčio ir 4719,15 Lt socialinio draudimo įmokų) išmokėta asmenims, kuriems socialinės paramos administravimo funkcijos nenumatytos.

Savivaldybės administracija pažeidė Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir Valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms administruoti, naudojimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašo 8 punktą, nes ne pagal paskirtį panaudojo 19 952,30 Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo administravimui.

2.6. Dėl patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo

Vyriausybė nutarimu⁷⁸ savivaldybei perdavė valdyti ir naudoti patikėjimo teise valstybei nuosavybės teise priklausančią ilgalaiķ materialųjį turtą – elektros linijas, kurių likutinė vertė 262,7 tūkst. Lt. Nustatėme, kad savivaldybės administracija valstybės turto (elektros linijų) savo funkcijoms atlikti nenaudoja, o šiuo valstybės turtu naudojasi neatlygintinai energetikos bendrovė.

⁷³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija).

⁷⁴ Ten pat, 2010-12-09 Nr. XI-1209 redakcija.

⁷⁵ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008-11-28 įsakymas Nr. A1-387 „Dėl Valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms administruoti, naudojimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2010-10-05 Nr. A1-459 redakcija).

⁷⁶ Administracijos direktoriaus įsakymai: 2011-01-27 Nr. 25P „Dėl darbo užmokesčio mokėjimo“, 1.9 p.; 2011-01-27 Nr. 14-28P „Dėl priemokų skyrimo“, 5.3 p.

⁷⁷ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008-11-28 įsakymas Nr. A1-387 (2010-10-05 Nr. A1-459 redakcija).

⁷⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-10-04 nutarimas Nr. 1578 „Dėl turto perdavimo“.

Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁷⁹ 13 straipsnį⁸⁰ energetikos įmonė nepriskiriama subjektams, kuriems gali būti laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti perduodamas valstybės turtas, todėl ši įmonė negali neatlygintinai naudotis šiuo valstybės turtu. Vadovaujantis Energetikos įstatymo 28 straipsnio 1 dalies⁸¹ ir 37 straipsnio 1 dalies⁸² nuostatomis, valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausantys bendrai naudojami energetikos objektai, sodininkų bendrijoms ir (ar) kitiems asmenims nuosavybės teise priklausantys bendrai naudojami energetikos objektai, skirti energijai perduoti ir (ar) skirstyti, įrengti iki šio įstatymo įsigaliojimo, gali būti parduoti energetikos įmonei už kainą, nustatomą šalių susitarimu atsižvelgiant į nepriklausomo vertintojo nustatytą bendrai naudojamų energetikos objektų vertę sutarties sudarymo metu, vadovaujantis turto ir verslo vertinimą reglamentuojančiais teisės aktais. Valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančių energetikos objektų pardavimo tvarka nustatyta šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje.

Savivaldybės patikėjimo teise valdomu valstybės turtu (elektros linijomis) neatlygintinai naudojami energetikos įmonė, nors Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas tai draudžia.

3. Vidaus kontrolės įvertinimas

Vidaus kontrolės sistema savivaldybėje naudojant valstybės lėšas ir patikėjimo teise valdant, naudojant ir disponuojant valstybės turtu atitinka jai keliamus reikalavimus. Tačiau remdamiesi audito metu surinktais įrodymais nustatėme, kad vidaus kontrolės procedūros savivaldybėje valdant patikėjimo teise valstybės turtą, naudojant asignavimus socialinės paramos administravimui, vykdam investicinių projektų viešuosius pirkimus yra neveiksmingos, nes nustatyti reikšmingi trūkumai. Todėl vidaus kontrolė savivaldybėje, naudojant valstybės biudžeto lėšas ir patikėjimo teise valdant, naudojant ir disponuojant valstybės turtu, vertinama kaip patenkinama.

4. Rekomendacijos

Savivaldybės administracija ir jai pavaldžios biudžetinės įstaigos dėl audito metu nustatytų pažeidimų, klaidų, neatitikimų ir teiktų rekomendacijų informuota Valstybės kontrolės raštais (žr. 4 priedą).

⁷⁹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 Nr. IX-900 redakcija).

⁸⁰ Ten pat, 2006-07-18 Nr. X-77 redakcija.

⁸¹ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, 2002-05-16 Nr. IX-884 (2008-11-06 Nr. X-1767 redakcija iki 2011-12-31).

⁸² Ten pat, 2011-12-22 Nr. XI-1888 redakcija.

Savivaldybės administracija ir pavaldžios biudžetinės švietimo įstaigos dalį audito metu pateiktų rekomendacijų įgyvendino. Administracija grąžino į valstybės biudžetą ne pagal paskirtį panaudotas specialiosios tikslinės dotacijos lėšas (1 736,81 Lt), skirtas valstybinėms (savivaldybėms perduotoms) funkcijoms atlikti. Pavaldžios biudžetinės švietimo įstaigos grąžino į valstybės biudžetą 195,09 Lt neteisėtai ir 2 200 Lt ne pagal paskirtį panaudotų mokinio krepšelio lėšų.

Neįgyvendintos rekomendacijų priemonės ir terminai pateikti rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 5 priedą).

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus, savivaldybės administracijai rekomenduojame:

1. Nustatyti ir aprašyti konkrečias priemones, kurios užtikrintų, kad, įgyvendinant investicinius projektus: „Ukmergės kultūros centro pastato Ukmergėje, Kauno g. 8, rekonstravimas“, „Ukmergės Jono Basanavičiaus gimnazijos pastato Ukmergėje, J. Basanavičiaus g. 10, rekonstravimas“, „Ukmergės Užupio vidurinės mokyklos pastato Ukmergėje, Linų g. 4 rekonstravimas“, parenkant pirkimo būdus, naudojant užsakovo rezervo lėšas, keičiant sutarties sąlygas, įsigyjant naujus darbus ar kitaip vykdant sutartis, būtų laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų viešųjų pirkimų teisės aktų nuostatų.

2. Spręsti klausimą dėl galimybės savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros linijų) perleidimo energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

3-iojo audito departamento direktorė

Regina Rudokienė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus vedėja

Aurelija Brukštutė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus
vyresnysis valstybinis auditorius

Kęstutis Tamulevičius

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Ukmergės rajono savivaldybėje
atlikto finansinio (teisėtumo) audito
rezultatų“
1 priedas

Savivaldybei skirtos ir panaudotos valstybės biudžeto lėšos, tūkst. Lt

	Patvirtinta	Gauta	Panaudota	Perskirstyta	Grąžinta nepanaudotų (3-4-5)	Valstybės institucija / įstaiga, su kuria sudaryta finansavimo sutartis
1	2	3	4	5	6	7
Specialioji tikslinė dotacija*, iš viso:	51 762,7	49 825,8	49 453,7	99,7	272,4	
- mokinio krepšeliui finansuoti,	27 905	27 514,7	27 502,5	0	12,2	
- valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti,	21 709,3	20 162,7	19 802,8	99,7	260,2	
- iš apskričių perduotoms įstaigoms išlaikyti,	2 148,4	2 148,4	2 148,4	0	0	
Kitos valstybės biudžeto lėšos**, iš viso:	18 974,1	18 973,0	18 779,0	0	194	
- valstybės investicijų programai įgyvendinti, iš viso:	1 829	1 827,9	1 827,9	0	0	
iš jų:						
Savivaldybių švietimo įstaigų infrastruktūros plėtros programai įgyvendinti	1 000	998,9	998,9	0	0	Švietimo ir mokslo ministerija
Savivaldybių kultūros įstaigų infrastruktūros plėtros programai įgyvendinti	450	450	450	0	0	Kultūros ministerija
Melioracijos programai įgyvendinti	379	379	379	0	0	Žemės ūkio ministerija
- išmokoms	17 107,3	17 107,3	16 913,3	0	194	Socialinės

vaikams ir kitai socialinei paramai, iš viso:						apsaugos ir darbo ministerija
iš jų:						
Išmokos vaikams mokėti ir administruoti	3 395,0	3 395,0	3 231,7	0	163,3	
Šalpos išmokoms mokėti ir administruoti.	13 683,2	13 683,2	13 653,5	0	29,7	
Transporto išlaidoms bei specialiųjų lengvųjų automobilių įsigijimo išlaidų kompensacijoms mokėti	29,1	29,1	28,1	0	1	
- Ikimokyklinio amžiaus mokiniams 2011 m. ugdyti.	23,8	23,8	23,8	0	0	Švietimo ir mokslo ministerija
-Finansinės paramos užsienyje mirusių (žuvusių) Lietuvos Respublikos piliečių palaikams parvežti	14	14	14	0	0	Finansų ministerija
IŠ VISO:	70 774,6	68 836,6	68 270,5	99,7	466,4	

* Lietuvos Respublikos 2011 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 4, 5 priedėlis.

** Socialinei paramai – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais; valstybės investicijų programai vykdyti ir kitoms išvardintoms veikloms – pagal su atitinkamomis ministerijomis sudarytas finansavimo sutartis.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybėje
 atlikto finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“
 2 priedas

Fasadų plotų apskaičiavimo lentelė

Konstruktyvas	Fasadas „A-F“			Nešiltinami elementai fasade „A-F“		
	Plotis (m)	Aukštis (m)	Plotas (m ²)	Plotis (m)	Aukštis (m)	Plotas (m ²)
Bendra fasado plokštuma	31,50	12,18	383,67	0,00	0,00	0,00
<i>Garažas</i>	2,57	3,02	7,76	0,00	0,00	0,00
Cokolis 1	0,00	0,00	0,00	1,28	0,65	0,83
Šachta	0,00	0,00	0,00	2,80	6,20	17,36
Cokolis 2	0,00	0,00	0,00	20,50	0,65	13,33
Cokolis 3	0,00	0,00	0,00	0,80	0,65	0,52
Langas 1	0,00	0,00	0,00	1,95	2,00	3,90
Langas 2	0,00	0,00	0,00	1,95	2,00	3,90
Langas 3	0,00	0,00	0,00	1,95	2,00	3,90
Langas 4	0,00	0,00	0,00	1,95	2,00	3,90
Langas 5	0,00	0,00	0,00	1,95	2,00	3,90
Langas 6	0,00	0,00	0,00	1,95	2,00	3,90
Langas 7	0,00	0,00	0,00	1,95	2,00	3,90
Langas 8	0,00	0,00	0,00	1,95	2,00	3,90
Langas 9	0,00	0,00	0,00	1,95	2,00	3,90
Langas 10	0,00	0,00	0,00	1,95	2,00	3,90
Langas 11	0,00	0,00	0,00	2,00	2,00	4,00
Ramos vartai	0,00	0,00	0,00	2,50	2,80	7,00
„Peržemėjimas“	0,00	0,00	0,00	6,28	2,23	14,00
IŠ VISO:			391,43			96,04
Faktiškai šiltinta išorės siena fasade „A-F“ (m²):						295,39
Konstruktyvas	Fasadas „14-1“			Nešiltinami elementai fasade „14-1“		
	Plotis (m)	Aukštis (m)	Plotas (m ²)	Plotis (m)	Aukštis (m)	Plotas (m ²)
Bendra fasado plokštuma 1	45,20	12,10	546,92	0,00	0,00	0,00
Bendra fasado plokštuma 2	17,50	5,20	91,00	0,00	0,00	0,00
Šoninė siena (ašis 11)	6,10	5,90	35,99	0,00	0,00	0,00
Šoninė siena (ašis 8)	3,15	3,10	9,77	0,00	0,00	0,00
Šoninė siena (ašis 7)	3,15	3,96	12,47	0,00	0,00	0,00
Šoninė siena (ašis 7*)	2,20	1,50	3,30	0,00	0,00	0,00
Šoninė vidinė siena (ašis 8)	0,50	3,96	1,98	0,00	0,00	0,00
Šoninė vidinė siena (ašis 7)	0,50	3,96	1,98	0,00	0,00	0,00
Garažas	2,57	3,03	7,79	0,00	0,00	0,00
Garažo vartai	0,00	0,00	0,00	2,11	2,15	4,54
Langas L-1	0,00	0,00	0,00	1,15	0,50	0,58
Langas L-1	0,00	0,00	0,00	1,15	0,50	0,58
Durys	0,00	0,00	0,00	0,80	1,50	1,20
Cokolis 1 (14–11)	0,00	0,00	0,00	16,00	0,50	8,00

Cokolis 3 (11–8)	0,00	0,00	0,00	12,32	0,50	6,16
Po laiptais	0,00	0,00	0,00	11,77	2,25	26,48
Cokolis 6 (7–6)	0,00	0,00	0,00	5,20	0,50	2,60
Būsimo garažo siena (11–8)	0,00	0,00	0,00	12,32	2,80	34,50
Įėjimo durys Nr. 1	0,00	0,00	0,00	1,89	2,22	4,20
Įėjimo durys Nr. 2	0,00	0,00	0,00	1,90	2,22	4,22
Įėjimo durys Nr. 3	0,00	0,00	0,00	1,87	2,22	4,15
IŠ VISO:			711,20			97,19
Faktiškai šiltinta išorės siena fasade „14-1“ (m²):						614,01
Faktiškai šiltinta išorės sienų (fasaduose „A-F“ ir „14-1“) (m²):						909,40
Projekte numatytas sienų šiltinimo plotas (m²):						998,00
Sienų šiltinimo plotas pagal rugsėjo, spalio, lapkričio mėnesių atliktų darbų aktus (m²):						1306,00
Nepagrįstas šiltintų sienų plotas atliktų darbų aktuose (m²)						396,60

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Ukmergės rajono savivaldybėje
atlikto finansinio (teisėtumo) audito
rezultatų“
3 priedas

Neatliktų darbų kiekių skaičiavimo lentelė

Duomenys pagal atliktų darbų aktus										
Sam. eil.	Darbo kodas	Darbo pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis 2009-09 akte	Kiekis 2009-10 akte	Kiekis 2009-10 akte	Kiekis 2009-11 akte	Viso kiekis	Vieneto kaina, Lt	Viso kaina, Lt
1.	N60-14	Cokolio profilių montavimas, kai atstumas tarp tvirtinimų 0,5 m	m	22,5	27,6	61,900	61,9	173,9	24,648	4286,29
3.	N60-20	Sienų šiltinimas 10 cm storio putų polistireno plokštėmis, klijuojant ir tvirtinant smeigėmis bei aptaisant angokraščius (100 m ² sienos)	100 m ²	1,4	3,5	3,6	4,6	13,06	5202,23	67941,10
4.	N15-104-12	Apšiltintų sienų plonasienis tinkas, tvirtinant tinklelį smeigėmis ir apdailinant 3,0 mm storio struktūriniu tinku.	1100 m ²	1,4	3,5	3,6	4,6	13,06	7223,31	94336,47
5.	N15-237	Fasadų dažymas silikatiniais dažais nuo pastolių	100 m ²	1,4	3,5	3,6	4,6	13,06	1903,05	24853,86
Iš viso pagal atliktų darbų aktus:									191417,72	

Audito metu nustatyti duomenys (pagal atliktus matavimus)						
Sam. eil.	Darbo kodas	Darbo pavadinimas	Mato vienetas	Viso kiekis	Vieneto kaina, Lt	Viso kaina, Lt
1.	N60-14	Cokolio profilių montavimas, kai atstumas tarp tvirtinimų 0,5 m	m	43,00	24,65	1.059,95
3.	N60-20	Sienų šiltinimas 10 cm storio putų polistireno plokštėmis, klijuojant ir tvirtinant smeigėmis bei aptaisant angokraščius (100 m ² sienos)	100 m ²	9,094	5.202,23	47.309,08
4.	N15-104-12	Apšiltintų sienų plonasienis tinkas, tvirtinant tinklelį smeigėmis ir apdailinant 3,0 mm storio struktūriniu tinku.	100 m ²	9,094	7.223,31	65.688,78
5.	N15-237	Fasadų dažymas silikatiniais dažais nuo pastolių	100 m ²	9,42	1.903,05	17.926,73
Iš viso pagal atliktus matavimus:						131984,54
Neteisėtai apmokėta rangovui:						59433,18

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybėje
 atlikto finansinio (teisėtumo) audito
 rezultatų“
 4 priedas

Valstybės kontrolės raštai Ukmergės rajono savivaldybei ir pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Išsiųsto rašto		Rašto pavadinimas
		Data	Numeris	
1.	Ukmergės rajono savivaldybės merui, administracijos direktoriui	2012-02-24	S-(34-2205)-448	Dėl audito metu nustatytų dalykų, ir paaiškinimo pateikimo
2.	Ukmergės Jono Basanavičiaus gimnazijos direktoriui	2012-04-24	S-(34-2205)-854	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
3.	Ukmergės Dukstynos pagrindinės mokyklos direktoriui	2012-04-24	S-(34-2205)-855	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
4.	Ukmergės r. Deltuvos pagrindinės mokyklos direktoriui	2012-04-24	S-(34-2205)-856	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
5.	Ukmergės mokyklos-darželio „Varpelis“ direktoriui	2012-04-24	S-(34-2205)-857	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
6.	Ukmergės Užupio vidurinės mokyklos direktoriui	2012-04-24	S-(34-2205)-858	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
7.	Ukmergės specialiosios mokyklos direktoriui	2012-04-24	S-(34-2205)-859	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
8.	Ukmergės „Šilo“ vidurinės mokyklos direktoriui	2012-04-24	S-(34-2205)-860	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
9.	Ukmergės rajono savivaldybės merui, administracijos direktoriui	2012-05-10	S-(34-2205)-1055	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Ukmergės rajono savivaldybėje
atlikto finansinio (teisėtumo) audito
rezultatų“
5 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
Rekomendacijos ataskaitoje				
1	Nustatyti ir aprašyti konkrečias priemones, kurios užtikrintų, kad, įgyvendinant investicinius projektus: „Ukmergės kultūros centro pastato Ukmergėje, Kauno g. 8, rekonstravimas“, „Ukmergės Jono Basanavičiaus gimnazijos pastato Ukmergėje, J. Basanavičiaus g. 10, rekonstravimas“, „Ukmergės Užupio vidurinės mokyklos pastato Ukmergėje, Linų g. 4 rekonstravimas“, parenkant pirkimo būdus, naudojant užsakovo rezervo lėšas, keičiant sutarties sąlygas, įsigyjant naujus darbus ar kitaip vykdant sutartis, būtų laikomasi Viešųjų pirkimo įstatymo ir kitų viešųjų pirkimų teisės aktų nuostatų.	Savivaldybės administracijai	Paskelbtas supaprastintas konkursas investiciniam projektui „Ukmergės kultūros centro pastato Ukmergėje, Kauno g.8, rekonstravimas“. Darbai bus įsigyti pagal visas Viešųjų pirkimo įstatymo ir kitų viešųjų pirkimų teisės aktų nuostatas.	2012-12-31
2	Spręsti klausimą dėl galimybės savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros linijų) perleidimo energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.	Savivaldybės administracijai	Kreipsis į tam skirtas institucijas dėl leidimo perleisti Valstybės turtą energetikos įmonei. Gavę leidimą, kreipsis į energetikos įmonę su pasiūlymu perimti elektros linijas.	2012-12-31
Rekomendacijos raštuose				
3.	Įvertinti valstybės turto – pastato, valdomo patikėjimo teise (esančio Ukmergėje, Gedimino g. 11 / Širvintų g) nuvertėjimo požymius, nustatyti atsiperkamąją vertę ir apskaičiuoti turto nuvertėjimą, vadovaujantis 22-ojo VSAFAS nuostatomis.	Savivaldybės administracijai	Vadovaujantis 22-ojo VSAFAS nuostatomis, sudarys komisiją, kuri įvertins valstybės turto-pastato, valdomo patikėjimo teise nuvertėjimo požymius, nustatys atsiperkamąją vertę ir apskaičiuos turto nuvertėjimą.	2012-12-31
4.	Kontroliuoti, kad būtų įgyvendintos Ukmergės specialiajai mokyklai ir darželiui-mokyklai „Varpelis“ pateiktos rekomendacijos – nutraukti maisto produktų pirkimo sutartis ir atlikti viešuosius pirkimus laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų.	Savivaldybės administracijai	Rekomenduos nutraukti sutartis. Viešųjų pirkimų skyrius kontroliuos naujus pirkimus.	2012-12-31
5.	Kelti viešuosius pirkimus vykdančių	Savivaldybės	Organizuos kvalifikacijos	2012-12-31

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	asmenų kvalifikaciją arba spręsti klausimą dėl maisto produktų mokinių nemokamam maitinimui įsigijimo centralizuotai.	administracijai	rengimo kursus asmenims, kurie atlieka viešuosius pirkimus. Įvykus tokiems mokymams – informuos atskiru raštu.	
6.	Nutraukti maisto produktų pirkimo ir pardavimo 2011-08-31 sutartis Nr.13.1 ir Nr. 13.2, atlikti viešuosius pirkimus laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų.	Darželiui – mokyklai „Varpelis“	Nutrauks sutartis.	2012-08-31
7.	Nutraukti 2005-01-12 sutartį Nr. VL1997-K, 2006-02-09 sutartį Nr. 210, 2009-01-19 sutartį Nr. P14-15 ir 2010-12-28 pirkimo sutartį.	Ukmergės specialioji mokyklai	Nutrauks sutartis.	2012-08-31